

ZAWODY WCZORAJ, DZIŚ, JUTRO I POJUTRZE

Cel: Uczeń wyszukuje informacje na temat zawodów, uwzględniając wymagania rynku pracy i oczekiwania pracodawców.

klasy VII-VIII szkoły podstawowej i szkoły ponadpodstawowe

- czyste kartki A4 i flamastry/długopisy
- przynajmniej jedno urządzenie na klasę z dostępem do Internetu

CO BĘDZIECIE ROBIĆ W PRZYSZŁOŚCI?

Zadaj uczniom pytania na rozgrzewkę:

- Czy macie już pomysł na to, co moglibyście robić w przyszłości?
- Czy myśląc o różnych alternatywach bierzecie pod uwagę zapotrzebowanie na poszczególne zawody? Jeśli tak, w jaki sposób je oceniacie?

ZAWODY WYMIERAJĄCE, ZAWODY PRZYSZŁOŚCI

Podziel klasę na dwu- lub trzyosobowe grupy. Każdy zespół otrzymuje trzy czyste kartki A4. Zespoły mają za zadanie wymyślić (bez korzystania z Internetu) **co najmniej po jednym przykładzie zawodu z każdej z poniższych kategorii** (jeden zawód = jedna kartka).

1. **Zawody wymierające**, czyli takie, które wykonuje coraz mniej osób i które mogą zaniknąć w przyszłości.
2. **Zawody poszukiwane**, czyli takie, na które jest duże zapotrzebowanie i w których obecnie pracuje wiele osób.
3. **Zawody przyszłości**, czyli takie, które prawdopodobnie będą poszukiwane w przyszłości (niezależnie od tego, czy dzisiaj już istnieją, czy jeszcze nie).

Poproś uczniów o zapisanie krótkiego uzasadnienia swoich wyborów. Po zakończeniu pracy grupowej **stwórzcie galerię wszystkich kartek A4 w podziale na kategorie** (np. wieszając je na ścianie lub kładąc je na trzech ławkach).

Przyjrzyjcie się propozycjom wszystkich grup i podyskutujcie:

- Co łączy zawody zidentyfikowane przez Was jako wymierające? Czym się kierowaliście przy ich wyborze?
- Co łączy zawody o dużym zapotrzebowaniu? Jakie zmiany społeczne i/lub technologiczne umożliwiły rozwój niektórych popularnych obecnie zawodów? Jak sądzicie, czy te zawody utrzymają się na rynku, czy za jakiś czas znikną?
- Czy łatwo było Wam wymyślić zawody przyszłości? Czy skupiliście się na niedalekiej czy dalekiej przyszłości? Jakie cechy mają te zawody?

Jako drugi etap ćwiczenia, spróbujcie wzbogacić Wasze listy zawodów o inne ścieżki kariery z Mapy Karier. **Wylosujcie (za pomocą kostki do losowania) zawod i na podstawie opisu zastanówcie się, czy można go przyporządkować do jednej z trzech kategorii** (zawód wymierający, zawód poszukiwany, zawód przyszłości). Jeżeli tak, do której? Dlaczego tak? Dlaczego nie? Na czym opieracie swoje przypuszczenia? W przypadku niektórych profesji zaklasyfikowanie do jednej kategorii może być niemożliwe. Powtarzajcie losowanie tak długo, jak będziecie mieli ochotę.

SKĄD CZERPAĆ WIEDZĘ O ZAPOTRZEBOWANIU?

Przeczytajcie raz jeszcze nazwy „zawodów poszukiwanych”, czyli tych, które przyporządkowaliście do drugiej kategorii. Zadaj klasie pytanie:

W jaki sposób możemy się przekonać, jakie jest faktyczne zapotrzebowanie na specjalistów z określonych dziedzin?

Pomysły zapisujcie na tablicy, a następnie... przetestujcie je, aby sprawdzić, czy Wasze przypuszczenia były słuszne.

Aby zweryfikować faktyczne zapotrzebowanie na specjalistów z określonych dziedzin, skorzystajcie również z naszych odpowiedzi:

1) Ogłoszenia o pracę w popularnych portalach

Sprawdźcie, w jakich branżach i na jakie stanowiska pojawia się aktualnie najwięcej ofert pracy. Przeanalizujcie portale łączące pracodawców z pracownikami.

2) Cykliczne raporty i zestawienia

W Internecie można znaleźć wiele opracowań dotyczących tego, jakie kompetencje są aktualnie najbardziej poszukiwane na rynku pracy, np. raport portalu pracuj.pl, podsumowujący działania rekrutacyjne pracodawców w I półroczu 2022 roku (media.pracuj.pl/198122-rynek-pracy-specjalistow-w-i-polroczu-2022).

3) Barometr Zawodów

Barometr zawodów to publikowany co roku raport, przedstawiający regionalną prognozę zapotrzebowania na poszczególne zawody, opracowany na podstawie danych publicznych i przewidywań ekspertów. Na portalu barometrzwodow.pl dostępne są również interaktywne mapy zapotrzebowania.

Wskazówka: Celowo przedstawiamy kilka różnych źródeł danych, ponieważ **żadne z nich nie jest idealne**. W danych publicznych często brakuje perspektywy sektora komercyjnego (np. programiści rzadko rejestrują się w urzędach pracy) i odwrotnie. Warto mieć również świadomość, że w przypadku niektórych profesji zdobycie rzetelnych danych o zapotrzebowaniu może być trudne. W takich wypadkach poszukajcie alternatywnych informacji, np. wywiadów z przedstawicielami danego zawodu, blogów branżowych itp.

Po zakończeniu pracy, podyskutujcie o Waszych odkryciach:

- Czy po przeanalizowaniu różnorodnych źródeł danych dodalibyście coś do Waszej listy zawodów poszukiwanych z pierwszego ćwiczenia?
- A może usunęlibyście jakiś zawód z tej listy?
- Jak może pomóc mi ta wiedza?

PODSUMOWANIE

Podsumujcie zajęcia:

- Czego się nauczyliście podczas dzisiejszej lekcji i w jaki sposób ta wiedza może Wam pomóc w podejmowaniu dalszych decyzji edukacyjno-zawodowych?
- Jak sądzicie, czy dzisiejsze dane będą wciąż aktualne, gdy Wy będziecie wchodzić na rynek pracy?
- Jak sądzicie, z jakiego powodu warto śledzić, co dzieje się na rynku pracy, będąc jeszcze w szkole? A może nie zgadzacie się z tą poradą?
- Jakie czynniki, oprócz zapotrzebowania na rynku pracy, warto brać pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o wyborze szkoły i ścieżki kariery?

Jeśli spodobał Ci się ten pomysł na lekcję, chcesz podzielić się swoimi wrażeniami z przeprowadzonych zajęć albo masz inne pomysły na wykorzystanie materiałów Mapy Karier, napisz do nas na adres kontakt@mapakarier.org.